دولت برای برطرف کردن نگرانی‌ها درباره طرح بحث برانگیز مجلس راهکار داد

تعامل سه قوه‌ای برای اصلاح طرح مقابله با نفوذ

گزارش

گروه سیاسی

سازوکار دولت برای اصلاح طرح مقابله با نفوذ در تعامل با مجلس شورای اسلامی مشخص شد. چند روز پس از ابلاغ مأموریت معاون اول رئیس جمهور به معاونت حقوقی و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور به عنوان نمایندگان دولت برای بررسی طرح مقابله با نفوذ حالا جزئیات بیشتری از چرایی و چگونگی مخالفت دولت با این طرح و سازوکار تلاش برای اصلاح آن مشخص شده است.

بر اساس متن نامه ابلاغیه محمدرضا عارف معاون اول رئیس‌جمهور گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در مورد طرح مقابله با نفوذ سرویس‌های اطلاعاتی و دولت‌ها یا نهادهای بیگانه در کشور در تاریخ ۱ شهریور ۱۴۰۵ در هیأت وزیران مطرح شده و در آن جلسه اعضای دولت با اعلام مخالفت خواستار مداخله و پیگیری دو معاونت حقوقی و علمی برای اصلاح آن شدند.

با وجود این، اظهارات روز گذشته کاظم دلخوش معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری حکایت از آن دارد که مخالفت دولت با طرح نفوذ که برخی نمایندگان نیز به دلیل ایرادهای متعدد به طنز خود آن را مصداق نفوذ دانستند، امر متأخری نبوده است. یعنی این‌گونه نبوده که مجلس کلیات را در ۲۵ مرداد تصویب کند و هیأت وزیران یک هفته بعد مخالفت کرده باشند. به تصریح دلخوش همان سال گذشته (احتمالاً اواخر مهرماه که کلیات طرح در کمیسیون امنیت به تصویب رسید) دولت از طریق معاون اول رئیس‌جمهور مخالفتش با طرحی را اعلام کرد که آن روز ۱۹ ماده بود و حالا با ۳۳ ماده در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفته است.

دلخوش در این باره با بیان اینکه دولت همچنان مخالف کلیات طرح مقابله با نفوذ است و اکنون که کلیات طرح رأی آورده، تلاش این است که ابهامات آن در جریان بررسی جزئیات رفع شود، گفته است: «با توجه به رأی نمایندگان به این طرح، امیدوار هستیم ابهامات آن به کمیسیون امنیت ملی وسیاست خارجی ارجاع شود تا نماینده دولت با حضور در جلسات کمیسیون امنیت ملی، موارد اصلاحی را مطرح کند.»

وی با بیان اینکه به دنبال اصلاحات در جزئیات طرح هستیم، افزود: «عمده ابهامات و ایرادات دولت به این طرح به این دلیل بود که روی موضوع نخبگان، متخصصان، دانشگاه‌ها و همچنین عامه مردم بحث داشت. وی در عین حال با بیان اینکه تاکنون چند ابهام دولت در ماده ۳ رفع شده است، اظهار کرده است که «یکی از این ابهامات بحث نخبگان بود که بنا بود توسط معاونت رئیس‌جمهوری پیگیری شود. همچنین در مورد دبیرخانه شورای امنیت به دلیل آن که دستگاه اجرایی نیست قرار شد اصلاحاتی صورت گیرد.»

ابهام و ایجاد اخلال در امور ایرادهای حقوقی طرح

بخشی از سخنان دیروز معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری اما وجه مهمی از دلیل مشکلات مورد اعتراض و موجود در طرح را مشخص کرد. آنجا که کاظم دلخوش یادآور شد «قوه قضائیه در زمان بررسی مواد ۱۲ تا ۱۷ در جلسات حضور نداشته است» و به همین دلیل حالا دولت پیگیر است تا «نماینده قوه قضائیه هم نظرات خود را درباره این طرح مطرح کند.» این در حالی است که هفته گذشته نیز علی کاظمی، سخنگوی قوه قضائیه اعلام کرد که این قوه در جریان طرح مقابله با نفوذ که اخیراً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده، نبوده است و حالا قرار است مجلس نظرات قوه قضائیه را نیز در نظر بگیرد. سخنگوی قوه قضائیه در عین حال تصریح کرده است که «ماده ۱۲ به بعد این طرح که در مجلس مطرح بوده مربوط به مباحث جزائی است و این موارد با قوه قضائیه ارتباط دارد و طبیعتاً باید توسط قوه قضائیه اعمال شود.» او همچنین اعلام کرد: «معاون حقوقی و امور مجلس قوه قضائیه نامه‌ای خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی صادر کرد و در آن درخواست شد با توجه به اینکه قوه قضائیه در جریان این طرح نبوده و ضروری است که در خصوص این قانون اظهارنظر کند موضوع در مجلس مطرح شود.»

ایرادات و ابهامات حقوقی درباره طرح مقابله با نفوذ نزدیک به یک ماهی که از تصویب کلیات آن می‌گذرد یکی از موضوعات اصلی مورد بحث حقوقدانان و کارشناسان و نیز فعالان حوزه‌های مختلف از حوزه‌های علمی، هنری و فرهنگی تا فعالان اقتصادی بوده است. وضعیتی که شاید یکی از دلایل اصلی آن باشد که این طرح علاوه بر برخوردار نبودن از پیشینه پژوهشی و فقدان برخورداری از همفکری‌ها و مشورت‌های کارشناسی فرا قوه‌ای به جای طرح‌ریزی در کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی تدوین شده است. کما اینکه بنا به تصریح محمدباقر قالیباف رئیس مجلس و نیز شنیده‌ها از نمایندگان، طراح اصلی آن یک عضو کمیسیون امنیت ملی است که با داشتن دکترای مطالعات منطقه‌ای -غرب آسیا و شمال آفریقا و به استناد کتاب‌ها و مقالات پژوهشی‌اش بیشترین تمرکز و تخصص را درباره انصارالله یمن دارد و فاقد تخصص در حوزه حقوق و جزا است. حال آنکه بخش مفصلی از طرح مقابله با نفوذ مشخصاً حقوقی و جزائی است. بیشتر مجید انصاری معاون حقوقی رئیس‌جمهور نیز درباره این طرح با اشاره به پیشینه اعلام مخالفت رسمی و کتبی دولت با طرح در مهرماه ۱۴۰۴ گفته بود که این طرح به شکل فعلی خلاف قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام و با سیاست‌های قانونگذاری در تعارض است. به گزارش ایرنا، وی با تصریح اینکه «این طرح در ارتباطات علمی و رسانه‌ای کشور اخلال به وجود می‌آورد» و از آنجا که «این طرح ماهیت قضایی دارد و باید در قالب لایحه قضایی از طرف قوه قضائیه به دولت داده می‌شد» گفته بود که «در جلسه سران قوا از رئیس مجلس درخواست شده که خودشان تدبیر کنند.» بر اساس سخنان انصاری نواب رئیس مجلس قول دو شوری شدن بررسی طرح را داده بودند اما بعد اعلام کرده بودند که نمی‌شود آن را دو شوری کرد. رویه‌ای که سبب شد انصاری با انتشار نامه‌ای خطاب به علی نیکزاد نایب رئیس اول مجلس خواستار بررسی دقیق‌تر و اعمال اصلاحات در «طرح مقابله با نفوذ سرویس‌های اطلاعاتی و دولت‌ها یا نهادهای بیگانه در کشور» شود و برخی ایرادات آن از جمله ابهام در برخی مفاهیم، توسعه دامنه جرم‌انگاری، ایجاد محدودیت برای ارتباطات اشخاص حقیقی و حقوقی با اتباع و نهادهای خارجی و احتمال مغایرت با برخی اصول قانون اساسی و موازین شرعی را یادآور شود.

به گزارش ایسنا، حسین افشین معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس جمهور، دیگر معاون مأمور شده برای پیگیری اصلاح جزئیات طرح هم همان زمان در این باره گفته بود: «اگر این طرح به شکل فعلی به تصویب برسد، در عمل تمامی روابط علمی بین‌المللی کشور را قطع می‌کند.»

> بهترین راهکار موجود ارجاع موارد مبهم و محل اختلاف به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و حضور نمایندگان سه قوه در این جلسات مشترک و تعامل و برطرف کردن ابهام‌ها و نگرانی‌ها است تا طرح در بررسی جزئیات اصلاح شود

سازوکار معاونت حقوقی برای اصلاح طرح

مدیرکل حوزه معاونت حقوقی رئیس جمهوری در گفت‌وگو با «ایران» به پرسش‌هایی درباره سازوکار معاونت حقوقی برای اصلاح طرح در تعامل با مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های مرتبط با طرح پاسخ داد. محمود کلهری در پاسخ به این سؤال که با توجه به تعیین نمایندگان دولت در ارتباط با «طرح مقابله با نفوذ»، سازوکار این نمایندگی و نحوه پیگیری موضوع از سوی دو معاونت چگونه خواهد بود؟ پاسخ داد: «این مسأله جدیدی نیست. در مهرماه سال ۱۴۰۴ طرح مذکور در هیأت دولت مطرح شد و به جهت اشکالات متعدد مورد مخالفت قرار گرفت و معاونت حقوقی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری به عنوان نمایندگان دولت تعیین و مراتب به اطلاع مجلس رسید، نظر به قرارگرفتن مسأله در دستور جلسات علنی مجلس مجدداً همان نظر مورد تصویب و تأکید هیأت دولت قرار گرفته است.»

کلهری درباره اینکه «آیا برای بررسی تخصصی مفاد طرح و هماهنگی مواضع دولت، کارگروه مشترکی میان دو معاونت تشکیل خواهد شد یا خیر» نیز گفت: «با توجه فرآیند رسیدگی در جلسات علنی مجلس و به لحاظ آیین‌نامه‌ای، امکان ارائه پیشنهاد اصلاحی از سوی دولت در جلسات نیست و صرفاً می‌توان اظهار نظر مخالفت یا موافقت با هر یک از مواد طرح را بررسی نمود البته با پیگیری مستمر معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری برخی از مواد طرح جهت بررسی و رفع ابهام به کمیسیون مربوط عودت شده است.»

مدیرکل حوزه معاونت حقوقی رئیس جمهوری درباره سازو کار این روند، تصریح کرد: «تلاش معاونت حقوقی و پیشنهاد این معاونت که مورد تأیید ریاست محترم جمهور و معاون اول نیز قرار گرفته است دوشوری کردن آن جهت بررسی و اصلاح اساسی بود که متأسفانه علی‌رغم وعده نواب رئیس مجلس محقق نشد. اکنون برنامه ما این است که نسبت به اصلاح مواد ارجاعی به کمیسیون با حضور جدی و رایزنی با اعضای کمیسیون مربوطه حداقل نسبت به آن مواد اصلاحات لازم به عمل آید و ضمناً درخواست کرده‌ایم که به جهت قضایی بودن ماهیت طرح رسیدگی به این موارد به کمیسیون حقوقی - قضایی مجلس یا کمیسیون مشترک ارجاع شود.»

به این ترتیب در شرایطی که به نظر می‌رسد بحث دو شوری شدن طرح منتفی شده است؛ بهترین راهکار موجود ارجاع موارد مبهم و محل اختلاف به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و حضور نمایندگان سه قوه در این جلسات مشترک و تعامل و برطرف کردن ابهام‌ها و نگرانی‌ها است تا طرح در بررسی جزئیات اصلاح شود.

خبر

فرمانده سپاه تهران بزرگ خبر داد

رزمایش ۵۰۰ هزار نفری مردم جانفدای ایران

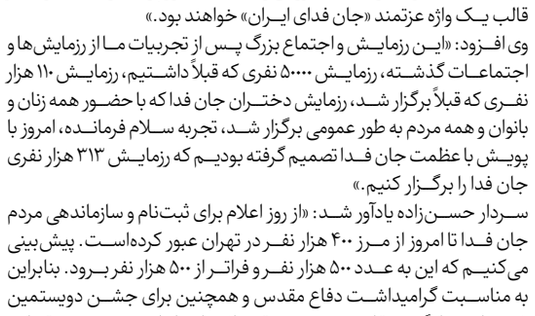

سردار حسن حسن‌زاده فرمانده سپاه تهران بزرگ روز گذشته در نشست خبری «رزمایش و اجتماع بزرگ مردم جان فدای ایران»، اظهار کرد: آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها به هیچ یک از اهدافی که از قبل اعلام کرده بودند نرسیدند و امروز در مقابل همه جهانیان باید پاسخگو باشند و پاسخی برای این سؤال ندارند: سؤالی که هم مردم و نخبگان خودشان دارند، هم سیاسیون دنیا و نخبگان جهان از آنها می‌پرسند این است که شما نه تنها هیچ یک از اهداف از پیش تعیین شده را نتوانستید محقق کنید بلکه همه آن مؤلفه‌ها تبدیل به مؤلفه‌های قدرت ملی برای جمهوری اسلامی شده‌اند که عبارتند از تنگه هرمز، مثل انسجام و وحدت و یکپارچگی ملت ایران.

فرمانده سپاه تهران بزرگ با اشاره به اهداف دشمن آمریکایی-صهیونیستی از حمله به ایران در قالب پروژه براندازی جمهوری اسلامی نیز گفت: «امروز نظام جمهوری اسلامی منسجم‌تر از هرزمان دیگری ایستاده است. آنها با ایران قوی مخالف بودند و می خواستند ایران قوی را تضعیف کنند اما امروز شاهد ایران قوی‌تر هستیم، می خواستند ایران را منزوی کنند اما خودشان در جهان منزوی شدند، می خواستند قدرت بازدارنده نیروهای مسلح ما را تضعیف کنند و به قول خودشان نابود کنند و از بین ببرند اما آنچه که اتفاق افتاده، تضعیف قدرت به اصطلاح جهانی آمریکایی‌ها است.»

وی تأکید کرد: «به کوری چشم همه دشمنان، همه ما، ملت ما، وحدت مقدس را تا نابودی و شکست قطعی دشمنان آمریکایی و رژیم صهیونیستی ادامه خواهیم داد.»

سردار حسن‌زاده گفت: «به طور قطع در روز بیست و هفتم شهریور ماه که روز برگزاری این رزمایش و این اجتماع بزرگ خواهد بود، همه ملت ما و همه جهانیان یک بار دیگر شاهد خروش و عظمت حضور پرشکوه ملت ایران، در قالب یک واژه عزتمند «جان فدای ایران» خواهند بود.»

وی افزود: «این رزمایش و اجتماع بزرگ پس از تجربیات ما از رزمایش‌ها و اجتماعات گذشته، رزمایش ۵۰۰۰۰ نفری که قبلاً داشتیم، رزمایش ۱۱۰ هزار نفری که قبلاً برگزار شد، رزمایش دختران جان فدا که با حضور همه زنان و بانوان و همه مردم به طور عمومی برگزار شد، تجربه سلام فرمانده، امروز با پویش با عظمت جان فدا تصمیم گرفته بودیم که رزمایش ۳۱۳ هزار نفری جان فدا را برگزار کنیم.»

سردار حسن‌زاده یادآور شد: «از روز اعلام برای ثبت‌نام و سازماندهی مردم جان فدا تا امروز از مرز ۴۰۰ هزار نفر در تهران عبور کرده‌است. پیش‌بینی می‌کنیم که این به عدد ۵۰۰ هزار نفر و فراتر از ۵۰۰ هزار نفر برود. بنابراین به مناسبت گرامیداشت دفاع مقدس و همچنین برای جشن دویستمین شب ایستادگی و مقاومت و حضور مقتدرانه ملت ایران، همه مردم تهران، زن و مرد، پیر و جوان، کوچک و بزرگ، از اقشار مختلف، با سلاح خودشان حضور پیدا می‌کنند؛ یعنی با سلاح پرچم و با شعار مقاومت و ایستادگی، بزرگ‌ترین رویداد در روز جمعه ۲۷ شهریور ماه به امید خدا رقم می‌خورد.»

وقتی آینده ناگهان به امروز نزدیک شد

جنگ، اقتصاد و تغییر عقلانیت ایرانیان

یادداشت

هومن قاپچی
استاد مدیریت رسانه دانشگاه تهران

گاهی یک رویداد، فقط یک رویداد نیست. وقتی جنگ آغاز می‌شود، در ظاهر با یک اتفاق سیاسی و نظامی مواجهیم؛ اما در ذهن انسان اتفاق دیگری نیز رخ می‌دهد: آینده ناگهان به امروز نزدیک می‌شود. پرسش‌هایی که قرار بود برای ماه‌ها و سال‌های بعد درباره آنها تصمیم بگیریم، به پرسش‌های همین امروز تبدیل می‌شوند: اگر دوباره حمله شود چه؟ پولم را کجا نگه دارم؟ کارم چه می‌شود؟ بچه‌ها چه می‌شوند؟ بمانم یا بروم؟ برای آینده برنامه‌ریزی کنم یا فعلاً فقط امروز را پشت سر بگذارم؟ جنگ، از این منظر، فقط به زیرساخت و اقتصاد شوک وارد نمی‌کند؛ به قابلیت پیش‌بینی آینده نیز آسیب می‌زند.

ما هنوز در «پساجنگ» نیستیم

جنگ را معمولاً با یک خط زمانی ساده تصور می‌کنیم: آغاز، ادامه و پایان. اما تجربه اجتماعی جنگ الزاماً چنین نیست. حتی اگر درگیری متوقف شود، ممکن است عدم قطعیت همچنان ادامه داشته باشد؛ بازار به اخبار واکنش نشان دهد، خانواده‌ها درباره امنیت و مهاجرت تصمیم بگیرند و مردم ندانند بحران پایان یافته یا فقط موقتاً متوقف شده است. مغز انسان فقط به خود یک رویداد واکنش نشان نمی‌دهد؛ به احتمال تکرار آن نیز واکنش نشان می‌دهد. بنابراین فاصله میان پایان یک درگیری و پایان آثار شناختی آن می‌تواند بسیار بیشتر باشد.

جنگ، پیش از آنکه آینده را تغییر دهد، تصور ما از آینده را تغییر می‌دهد

انسان موجودی آینده‌نگر است. درس می خوانیم، پس انداز می کنیم، خانه می خریم، کسب‌وکار راه می اندازیم و فرزندانمان را آموزش می‌دهیم، چون آینده‌ای را در ذهن خود تصور کرده‌ایم. اما وقتی آینده نامطمئن شود، این سازوکار تغییر می‌کند. به جای اینکه بپرسیم «پنج سال دیگر چه می‌خواهم؟»، ممکن است بپرسیم «ماه آینده چه اتفاقی می‌افتد؟» در این شرایط، رفتارهایی که در نگاه اول هیجانی به نظر می‌رسند، لزوماً غیرعقلانی نیستند. فرد ممکن است نقدینگی بیشتری نگه دارد، خرید بزرگ را عقب بیندازد، طلا یا ارز بخرد، شغل قابل انتقال‌تری انتخاب کند یا کسب‌وکارش را کوچک‌تر و انعطاف‌پذیرتر کند. عقلانیت در بحران شبیه عقلانیت در آرامش نیست. محیط تصمیم‌گیری تغییر می‌کند و در نتیجه، معیار عقلانی بودن تصمیم نیز تغییر می‌کند.

مهاجرت فقط عبور از مرز نیست

از همین منظر، مهاجرت را نیز نباید صرفاً با نارضایتی یا بی‌تعلقی توضیح داد. فرد ممکن است میان ریسک ماندن و ریسک رفتن دست به انتخاب بزند. ماندن می‌تواند به معنای حفظ خانواده، شبکه اجتماعی و تعلق باشد و رفتن ممکن است امنیت یا فرصت بیشتری ایجاد کند؛ هر دو نیز هزینه‌هایی دارند. حتی پیش از مهاجرت فیزیکی، ممکن است محل تصور آینده جابه‌جا شود. دانشجویی که مهارتش را برای بازار بین‌المللی انتخاب می‌کند، پژوهشگری که شبکه حرفه‌ای خود را بیرون از کشور می‌سازد یا خانواده‌ای که مسیر تحصیلی فرزندش را با فرض امکان مهاجرت طراحی می‌کند، الزاماً مهاجر نیست؛ اما بخشی از آینده خود را بیرون از جغرافیای فعلی تصور می‌کند. من از این وضعیت با عنوان «مهاجرت ذهنی» یاد می‌کنم: جابه‌جایی تدریجی محل تصور و برنامه‌ریزی آینده، نه لزوماً تصمیم قطعی به مهاجرت.

گام معلق لک‌لک

در فیلم گام معلق لک‌لک تئو آنجلوپولوس، مرز فقط خطی روی نقشه نیست؛ آدم‌ها در فضایی میان رفتن و ماندن، گذشته و آینده و تعلق و بی‌تعلقی معلقند. شاید تجربه بخشی از جامعه ما نیز شبیه همین تصویر باشد: نه کاملاً به وضعیت پیش از جنگ بازگشته‌ایم و نه به یک «پساجنگ» قطعی رسیده‌ایم. نه همه می خواهند بروند و نه همه مطمئن هستند که ماندن بهترین انتخاب است. در چنین شرایطی، انسان ممکن است به جای انتخاب قطعی، گزینه‌هایش را باز نگه دارد: پولش را نقدتر کند، مهارتش را قابل‌انتقال کند، مدارکش را آماده نگه دارد، کسب‌وکارش را انعطاف‌پذیر کند و هم‌زمان امکان رفتن را نیز در ذهن داشته باشد. این وضعیت را می‌توان «تعلیق شناختی» نامید؛ شرایطی که فرد مجبور به تصمیم‌گیری است، اما اطلاعات کافی برای اطمینان از تصمیم خود ندارد.

یک پارادوکس مهم

مشکل از آنجا آغاز می‌شود که تصمیمی که برای فرد عقلانی است، اگر میلیون‌ها نفر همزمان آن را بگیرند، ممکن است نتیجه‌ای نامطلوب برای جامعه ایجاد کند. جوانی که مهارتی قابل‌انتقال یاد می‌گیرد، لزوماً تصمیم اشتباهی نگرفته است. اما اگر تعداد زیادی از جوانان همزمان سرمایه انسانی خود را به سمت قابلیت انتقال بیشتر ببرند، ممکن است سرمایه‌گذاری بلندمدت داخلی کاهش پیدا کند. خانواده‌ای که برای مهاجرت احتمالی منابع کنار می‌گذارد، ممکن است کاملاً عقلانی رفتار کند؛ اما در مقیاس جمعی، همین تصمیم‌ها می‌توانند به کاهش سرمایه‌گذاری و افزایش میل به خروج منجر شوند. بنابراین همیشه مشکل از «غیرعقلایی بودن مردم» نیست. گاهی ساختار ریسک‌ها و مشوق‌ها، افراد عقلانی را به سمت نتایج جمعی پرهزینه هدایت می‌کند.

سؤال اصلی چیست؟

شاید سؤال اصلی این نباشد که چرا مردم مهاجرت می‌کنند، چرا طلا و ارز می‌خرند یا چرا در بحران رفتارشان تغییر می‌کند. سؤال عمیق‌تر این است: وقتی آینده برای انسان قابل پیش‌بینی نیست، عقلانیت او چگونه تغییر می‌کند؟

و پاسخ این سؤال فقط اقتصادی نیست؛ همزمان اجتماعی، شناختی و حتی نهادی است. زیرا کیفیت تصمیم‌های فردی فقط به ویژگی‌های فرد بستگی ندارد؛ به محیطی که فرد در آن تصمیم می‌گیرد نیز وابسته است. اگر می‌خواهیم مردم افق بلندمدت داشته باشند، باید شرایطی فراهم شود که برنامه‌ریزی بلندمدت دوباره عقلانی شود. اگر می‌خواهیم سرمایه انسانی بماند، ماندن باید امکان‌پذیر و آینده‌دار باشد. اگر می‌خواهیم سرمایه‌گذاری افزایش پیدا کند، ریسک و عدم‌قطعیت باید قابل مدیریت‌تر شود. و اگر می‌خواهیم تعلق اجتماعی تقویت شود، انسان باید بتواند بخشی از آینده مطلوب خود را در همین جامعه تصور کند. شاید مهم‌ترین مسأله امروز همین باشد: قابلیت تصور آینده. آیا جوان می‌تواند خود را پنج سال بعد در یک شغل حرفه‌ای ببیند؟ آیا خانواده می‌تواند برای فرزندش برنامه ده‌ساله داشته باشد؟ آیا کارآفرین می‌تواند برای پنج سال بعد کسب‌وکارش را طراحی کند؟ آیا پژوهشگر می‌تواند مسیر علمی خود را درازمدت ببیند؟ اگر پاسخ این پرسش‌ها دائماً مبهم باشد، جامعه فقط با یک مسأله اقتصادی یا اجتماعی مواجه نیست؛ با یک مسأله شناختی درباره آینده روبه‌روست.

مسأله فقط تاب‌آوری نیست

حتی اگر جنگ متوقف شود، تجربه آن فوراً از ذهن مردم حذف نمی‌شود. کسی که یک‌بار ناچار شده برای امنیت خانواده‌اش تصمیم بگیرد، ممکن است پس از بحران نیز محتاط‌تر باشد. کسی که نوسان شدید بازار را تجربه کرده، ممکن است رفتار مالی متفاوتی پیدا کند. کسی که به مهاجرت فکر کرده، ممکن است این گزینه را برای همیشه در ذهن خود نگه دارد. پس باید میان پایان یک رویداد و پایان تجربه آن رویداد تفاوت گذاشت.

ما معمولاً از «تاب‌آوری» سخن می‌گوییم؛ اما پرسش مهم‌تر این است که آیا جامعه فقط مقاومت کرده یا چیزی یاد گرفته و خود را با شرایط جدید تطبیق داده است؟ اگر بحران‌های مکرر باعث شوند مردم راه‌های تازه‌ای برای سازگاری پیدا کنند، با نوعی سازگاری شناختی مواجهیم. اما اگر فرد دائماً در وضعیت آماده‌باش بماند، تصمیم‌های بلندمدت را کنار بگذارد و فقط امروز را مدیریت کند، ممکن است تاب‌آوری وجود داشته باشد اما ظرفیت تصور و برنامه‌ریزی آینده تضعیف شود.

درباره آینده روبه‌روست.

جنگ به ما یادآوری کرد که آینده‌ای که سال‌ها برایش برنامه می‌ریختیم، گاهی می‌تواند در چند ساعت تغییر کند. اما یک حقیقت دیگر را نیز نشان داد: انسان حتی در شدیدترین عدم قطعیت، دست از تصمیم‌گیری نمی‌کشد. یکی می‌ماند، یکی می‌رود؛ یکی سرمایه‌اش را جابه‌جا می‌کند، دیگری کسب‌وکارش را حفظ می‌کند و دیگری برای بازسازی آینده برنامه می‌ریزد. انسان حین بحران نمی‌ترسد؛ حساب و کتاب می‌کند.

و شاید مهم‌ترین پرسش درباره روزهای گذشته این نباشد که چه کسی رفت و چه کسی ماند؛ بلکه این باشد: در روزهایی که آینده ناگهان به امروز نزدیک شد، هرکدام از ما چه چیزی را درباره آینده خود دوباره محاسبه کردیم؟ آینده ایران نیز تا حد زیادی به پاسخ همین پرسش بستگی دارد. جامعه‌ای که می خواهد آینده بسازد، فقط به منابع و سرمایه نیاز ندارد؛ به انسان‌هایی نیاز دارد که بتوانند آینده را تصور کنند و باور داشته باشند که تلاش امروز، فردا هنوز معنا خواهد داشت. جنگ ممکن است متوقف شود؛ اما کار دشوارتر، بازگرداندن امکان تصور یک آینده قابل اتکاست. تصور آینده ایران عزیزمان و شاید بازسازی واقعی، از همین نقطه آغاز شود.

نسخه کامل این یادداشت، با شرح مفصل‌تر ابعاد اقتصادی، شناختی و اجتماعی «مهاجرت ذهنی»، «تعلیق شناختی» و «تغییر عقلانیت در شرایط عدم‌قطعیت»، در ایران آنلاین منتشر شده است.

آگهی شرکت در مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
خرید چرخ - شیر استیل
تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۶/۲۳
شرکت توسعه اندیشان اطلس توانا در نظر دارد:
۱- خرید ۹۰۰دستگاه چرخ ضد جرقه
۲- خرید ۲۰۰عدد شیر استیل
را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. شرکت‌های تولیدی وفروشندگانی که امکان تأمین و تحویل به‌شرح مفاد مندرج در اسناد مناقصه را دارند می‌توانند از ساعت ۷:۳۰صبح تا ساعت ۱۳:۰۰از روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۶/۲۳ لغایت تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۷/۴جهت دریافت اسنادمناقصه به شرکت واقع در تهران- انتهای اتوبان بابایی - ابتدای اتوبان شهید یاسینی جنوب- اولین لاین کندرو - پلاک ۱۱۴ مراجعه نمایند.
تلفن کارشناس ۰۹۱۹۲۶۸۵۸۹۴ آقای شریفی

پذیرش آگهی‌های روزنامه ایران ۱۸۷۷

رایتل RighTel
مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای با موضوع خرید سوئیچ شبکه
به شماره ۲۳۳
شرکت خدمات ارتباطی رایتل در نظر دارد سوئیچ شبکه مورد نیاز خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای و به شرح مندرج در اسناد مناقصه، تأمین کند.
بر این اساس از تمامی اشخاص حقوقی دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه، حداکثر تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۶/۲۸ به بخش «مناقصه» در سامانه معاملات الکترونیکی رایتل (سمارای) به نشانی https://sama.rightel.ir مراجعه کنند.
تضمین شرکت در مناقصه (به صورت ضمانت‌نامه بانکی یا چک تضمین‌شده بانکی)
● مبلغ: ۷/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ (هفت میلیارد و پانصد میلیون) ریال
زمان و مکان تحویل پیشنهاد: حداکثر تا ساعت ۱۷ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۰۷ به نشانی تهران، خیابان ولی‌عصر(عج)، روبروی پارک ملت، خیابان استاد نجف دریابندری (ارمغان غربی سابق)، تقاطع مهرداد، پلاک ۸، دبیرخانه حراست.
راه‌های ارتباطی جهت کسب اطلاعات بیشتر
۰۲۱-۲۷۶۵۴۶۰۹
Tenders@rightel.ir